

768.

Na osnovu člana 34 stav 5 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", broj 54/16), Vlada Crne Gore, na sjednici od 22. aprila 2021. godine, donijela je

ODLUKA

O PROGLAŠAVANJU ZAŠTIĆENOG PODRUČJA PARKA PRIRODE "PLATAMUNI"

("Službeni list Crne Gore", br. 063/21 od 14.06.2021)

Predmet

Član 1

Morski akvatorijum i obala na dijelu Donjeg Grblja u opštini Kotor proglašava se zaštićenim područjem od nacionalnog značaja pod nazivom Park prirode "Platamuni".

Kategorija Parka prirode "Platamuni"

Član 2

Park prirode "Platamuni" predstavlja integrisano obalno i morsko zaštićeno područje koje se svrstava u IV kategoriju zaštićenih područja u koju spadaju područja u kojima su zaštićene divlje vrste biljaka i životinja i njihova staništa u kojima se upravlja radi njihove zaštite.

Granice

Član 3

- (1) Ukupna površina Parka prirode "Platamuni" iznosi 1.087,13ha, od čega je u morskom dijelu 193,92 ha u II zoni zaštite i 862,59 ha u III zoni zaštite u moru, dok je u kopnenom - obalnom dijelu u III zoni zaštite 30,61 ha a koji u cjelosti, u pogledu svojinsko pravnih odnosa, čine vlasništvo Države Crne Gore, odnosno Opštine Kotor, i to u obimu prava svojine 1/1- Država Crna Gora, na katastarskim parcelama KO Glavatičići: 2786/1, KO Zagora: 894, 893/9, 905, 908 i 909, KO Krimovice: 1146/5, 1146/4, 1146/3, 1152/2, 1168/5 i 1170/1; u obimu prava svojine 1/1 Opština Kotor: KO Zagora 910/3, 895/2, 910/4, 897/2, i 910/2.
- (2) Opis granica, zaštitne zone i spisak katastarskih parcela zaštićenog područja po režimima zaštite date su u Prilogu 1.
- (3) Grafički prikaz granica zaštićenog područja i zaštitnih zona dati su u Prilogu 2.
- (4) Ukupna dužina granice Parka prirode "Platamuni" iznosi 28,522 km.
- (5) Prilozi iz st. 2 i 3 ovog člana čine sastavni dio ove odluke.

Opis osnovnih ciljnih vrijednosti

Član 4

- (1) Područje Parka prirode "Platamuni" predstavlja dio priobalnog mora sa pripadajućom obalom između zaliva Trašte - Rta Žabica na sjeverozapadu i Rta Platamuni kod plaže Ploče na jugoistoku, u kome se štite zaštićene i ekološki značajne morske i obalne vrste i staništa.
- (2) Od prirodnih vrijednosti Parka prirode "Platamuni", kao ciljne za zaštitu u morskom dijelu se izdvajaju sljedeća staništa i vrste visoke reprezentativnosti:
 - 1) staništa: biocenoze naselja morske trave (*Posidonia oceanica*), naročito u uvali Žukovac, okolini hridi Kalafat (Seka Albaneze), ali i kod rta Platamuni i u uvali Velika Krekavica i morske pećine sa nadvodnim i podvodnim ulazima;
 - 2) vrste koje su zaštićene crnogorskim i međunarodnim propisima, uključujući naročito sljedeće vrste: *Cymodocea nodosa*, *Cystoseira amentacea*, *Cladocora caespitosa*, *Centrostephanus longispinus*, *Lithophaga lithophaga*, *Pinna nobilis*, *Scyllarus arctus* i druge.
- (3) U kopnenom dijelu se kao ciljne za zaštitu izdvajaju sljedeće vrste i staništa visoke reprezentativnosti:
 - 1) vrste: drvenasta mlječika (*Euphorbia dendroides*);

- 2) staništa: mediteranska stjenovita obala obrasle endemičnim vrstama roda *Limonium*, termomediterranski prepustinjski žbunjaci i jednogodišnja vegetacija pokretnih morskih obala.
- (4) Prostor Parka prirode "Platamuni" stavlja se pod zaštitu u cilju stvaranja uslova za opstanak i dugoročnu zaštitu velikog broja vrsta i staništa značajnih za zaštitu.

Zaštita i razvoj

Član 5

- (1) Park prirode "Platamuni" proglašava se zaštićenim područjem radi:
- 1) sprovođenja adekvatnih mjera očuvanja i zaštite vrsta i staništa značajnih za zaštitu i održivog - kontrolisanog korišćenja bioloških resursa;
 - 2) očuvanja i unaprjeđivanja biološke (genetičke, specijske, ekosistemske) raznovrsnosti posebno prepoznatih vrsta i staništa značajnih za zaštitu;
 - 3) očuvanja prirodnih svojstava morskog ekosistema;
 - 4) sprječavanja štetnih aktivnosti koje mogu ugroziti posebne ili značajne komponente biodiverziteta.
- (2) Razvoj Parka prirode "Platamuni" zasnivaće se na:
- 1) usklađivanju ljudskih aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa i projekata sa definisanim režimima/stepenima zaštite;
 - 2) održivom odnosno racionalnom korišćenju prirodnih vrijednosti i resursa radi njihovog trajnog očuvanja.
- (3) Zaštita i razvoj Parka prirode "Platamuni" omogućiće se naročito kroz sprovođenje postupaka izdavanja:
- 1) akta o uslovima i smjernicama zaštite prirode i
 - 2) dozvole za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području prirode.
- (4) Za sprovođenje postupaka iz stava 3 ovog člana primjenjivaće se smjernice i uslovi dati Studijom zaštite Parka prirode "Platamuni".

Zone zaštite

Član 6

- (1) U Parku prirode "Platamuni" određuju se dvije zone zaštite:
- 1) II (druga) zona zaštite za sljedeće tri lokacije - lokacije u morskom dijelu područja:
 - uvala Žukovac sa okolinom hridi Kalafat (Seka Albaneze)
 - uvala Velika Krekavica i
 - ispred rta Platamuni.
 - 2) III (treća) zona zaštite:
 - na kopnu gdje prati obalnu liniju obuhvatajući morske klifove, ali i stijene i padine velikog nagiba i
 - na moru gdje obuhvata akvatorijum između obalne linije i izobate 50 m isključujući lokacije iz tačke 1 ovog stava (uvala Žukovac sa okolinom hridi Kalafat, uvala Velika Krekavica i rt Platamuni) koje su izdvojene u II zonu zaštite.
- (2) U zaštićenom području primjenjivaće se režimi zaštite II i III stepena.
- (3) Zaštitni pojas zaštićenog područja Park prirode "Platamuni" formira se u kopnenom dijelu u obuhvatu koji je udaljen 500 m linearno u odnosu na administrativnu granicu zaštićenog područja uz prilagođavanje njegove konturne linije postojećim naseljima/izgrađenim površinama.
- (4) Režim zaštite II stepena - aktivna zaštita, obuhvata moguće intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja stanja zaštićenog područja, kontrolisano korišćenje prirodnih resursa, bez posljedica na primarne vrijednosti prirodnih staništa, populacija i ekosistema.
- (5) Dozvoljene aktivnosti pod režimom zaštite II stepena zaštite su:
- 1) privredni i sportsko rekreativni ribolov plutajućim parangalima i udičarskim alatima koji nemaju dodir sa morskim dnom i ne oštećuju vrste i staništa na morskom dnu, a u skladu sa uslovima izdatim u ribolovnim dozvolama, dajući prednost nosiocima dozvola za privredni ribolov;
 - 2) postavljanje i korišćenje podvodnih ronilačkih staza za interpretaciju prirode - maksimalno dvije staze u izdvojenim dijelovima II zone zaštite koji će se odrediti na osnovu odgovarajuće stručne osnove;
 - 3) kontrolisana naučna istraživanja i praćenje prirodnih procesa;

- 4) kontrolisana posjeta u obrazovne, rekreativne i turističke svrhe, isključivo u dijelu II zone zaštite koji će se odrediti na osnovu odgovarajuće stručne osnove;
 - 5) zaštitne, sanacione i druge neophodne mjere za potrebe zaštite područja;
 - 6) sprovođenje posebnih interventnih mjera na zaštiti morskog ekosistema.
- (6) Zabranjene aktivnosti pod režimom zaštite II stepena zaštite su:
- 1) ribolov, izuzev privrednog i sportsko rekreativnog ribolova plutajućim parangalima i udičarskim alatima koji nemaju dodir sa morskim dnom i ne oštećuju vrste i staništa na morskom dnu, a u skladu sa uslovima izdatim u ribolovnim dozvolama;
 - 2) nekontrolisano korišćenje prirodnih resursa, kojima se ugrožavaju primarne vrijednosti njihovih prirodnih staništa, populacija, ekosistema, obilježja predjela i objekata geonasljeđa;
 - 3) nedozvoljeno sidrenje plovila;
 - 4) kretanje plovila na motorni pogon brzinom većom od deset čvorova, osim službenih plovila upravljača i nadležnih službi za kontrolu aktivnosti na moru;
 - 5) marikultura;
 - 6) postavljanje ili izgradnja objekata;
 - 7) promjena namjene površina;
 - 8) rastjerivanje, hvatanje, uznemiravanje i ubijanje životinjskih i biljnih vrsta;
 - 9) naseljavanje alohtonih i invazivnih vrsta;
 - 10) preduzimanje radova koji bi mogli da dovedu do oštećenja vrsta i staništa i arheoloških vrijednosti;
 - 11) upotreba materija koji mogu da ugroze vitalnost i temeljne prirodne vrijednosti morskog ekosistema;
 - 12) slučajno ili namjerno odlaganje ili odbacivanje komunalnog i bilo kog drugog otpada;
 - 13) oštećenje podmorskih geoloških i geomorfoloških vrijednosti;
 - 14) osiromašenje prirodnog fonda divljih vrsta;
 - 15) zagađenje ili ugrožavanje mora.
- (7) Režim zaštite III stepena održivo korišćenje, selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa, koje omogućavaju funkcionalno-ekološko povezivanje i integritet zaštićenog područja.
- (8) Dozvoljene aktivnosti pod režimom zaštite III stepena zaštite su:
- 1) privredni i sportsko-rekreativni ribolov, u skladu sa propisima koji regulišu morsko ribarstvo, do sticanja uslova za uvođenje ograničenja, zasnovanih na naučnim podacima ciljanog istraživanja resursa ribarstva u zaštićenom području koja će se definisati u Planu upravljanja zaštićenog područja, ribolovnim dozvolama i propisima za oblast morskog ribarstva;
 - 2) kretanje i zaustavljanje plovila na motorni pogon;
 - 3) uređenje i korišćenje pješačkih i rekreativnih staza na kopnu;
 - 4) kontrolisano postavljanje i izgradnja jednog avanturističkog Parka i jedne uzletne i jedne sletne tačke (zone) za paraglajding;
 - 5) intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja;
 - 6) naučna istraživanja i praćenje prirodnih procesa;
 - 7) sprovođenje zaštitnih i sanacionih mjera;
 - 8) interventne mjere na zaštiti ekosistema u slučaju elementarnih nepogoda i udesa.
- (9) Zabranjene aktivnosti pod režimom zaštite III stepena zaštite su
- 1) postavljanje ili izgradnja objekata koji zagađuju, oštećuju ili ugrožavanje morski i obalni ekosistem, prirodna staništa i vrste;
 - 2) promjena namjene površina;
 - 3) rastjerivanje, hvatanje, uznemiravanje i ubijanje životinjskih vrsta;
 - 4) naseljavanje alohtonih vrsta.
- (10) Dozvoljene aktivnosti u zaštitnom pojasu su:
- 1) izgradnja objekata u skladu sa važećom prostorno-planskom dokumentacijom uz primjenu uslova i smjernica zaštite prirode, kao i mjera za zaštitu životne sredine koja je vezana za prostorno-plansku i projektnu dokumentaciju, a sprovode se kroz postupke stateške procjene uticaja i procjene uticaja na životnu sredinu;
 - 2) izgradnja sistema za sakupljanje/odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, uz ukidanje korišćenja septičkih jama i upojnih bunara;

- 3) razvoj aktivnosti i projekata agro-eko turizma sa izgradnjom objekata malog smještajnog kapaciteta, sa malom "potrošnjom prostora", u zonama koje se budu definisale odgovarajućim planskim dokumentom.
- (11) Zabranjene aktivnosti u zaštitnom pojasu su:
- 1) izgradnja objekata koji svojim otpadnim vodama zagađuju podzemne i površinske vode ili je efikasnost njihovog sistema za prečišćavanje ispod zakonom propisanih standarda i parametara kvaliteta;
 - 2) izgradnja objekata i obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti kojima se otpadne vode ispuštaju bez prečišćavanja u podzemlje (septičke jame i bunare);
 - 3) izgradnja objekata koji dovode do značajne degradacije prirodnih staništa.

Mjere zaštite

Član 7

- (1) Na teritoriji Parka prirode "Platamuni" zabranjeno je:
- 1) sakupljanje, uništavanje, i promet zaštićenih vrsta biljaka i životinja;
 - 2) hvatanje, odnosno ubijanje, uznemiravanje morskih i drugih vrsta životinja, uništavanje ili izmiještanje gnijezda ili legla i jaja naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije, hibernacije;
 - 3) unošenje alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
 - 4) branje, sakupljanje i korišćenje nezaštićenih vrsta biljaka, u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihovih populacija;
 - 5) ostale aktivnosti iz člana 5 st. 6 i 9 ove odluke.
- (2) Zaštita ekosistema ostvaruje se sprovođenjem mjera očuvanja njihovog sastava, strukture i funkcije, kao i biotičke i abiotičke komponente.
- (3) Zaštita predjela vrši se sprovođenjem mjera kojima se sprječavaju neželjene promjene i degradacija prirodnih, prirodi bliskih ili stvorenih obilježja.
- (4) Radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti planiraju se i vrše na način da se izbjegnu ili svedu na najmanju mjeru uticaji koji bi doveli do ugrožavanja i oštećenja postojećih prirodnih vrijednosti zaštićenog područja.
- (5) Planiranje i projektovanje novih privremenih i trajnih građevinskih objekata, korišćenja prirodnih resursa (rudarstvo, energetika, saobraćaj, pomorstvo, vodoprivreda, poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo, turizam), kao i radnji, aktivnosti i djelatnosti na području Parka prirode "Platamuni" sprovodiće se na osnovu prethodno obezbijedenih smjernica i uslova zaštite prirode koje izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.
- (6) U cilju sprečavanja negativnih posljedica od rješenja u prostornim i razvojnim planovima i projektima primjenjivaće se posebni uslovi, zabrane i ograničenja zaštite prirode koji su vezani za planiranje - izbor lokacija i definisanje vrsta i kapaciteta privremenih građevinskih objekata u zoni zaštićenog područja i njegovom okruženju (zaštitni pojas), a odnose se na:
- 1) izbor mikro lokacija novih građevinskih objekata van zone zaštićenog područja, uzimajući u obzir njegove granice i zone zaštite,
 - 2) gradnju objekata u zaštitnom pojasu koji zbog svojih karakteristika (način izgradnje, vrsta, veličina/kapacitet, tehnologija i sl) mogu da oštete (fizički, zagađivanjem i sl) ili imaju posredan negativan uticaj na prirodne vrijednosti zaštićenog područja,
 - 3) izbjegavanje lociranja novih privremenih objekata koji zagađuju okolinu pored stalnih i povremenih vodenih tokova, odnosno lokacija koje su hidrološki povezane sa zaštićenim područjem.

Upravljač, plan upravljanja i godišnji plan upravljanja

Član 8

Parkom prirode "Platamuni" upravljaće Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: upravljač) sa pravima i obavezama utvrđenim zakonom.

Očuvanje, unapređenje i održivo korišćenja prirodnih resursa Parka prirode "Platamuni" sprovodi se prema planu upravljanja koji sadži elemente za upravljenem Parkom prirode utvrđene Zakonom o zaštiti prirode.

Plan upravljanja sprovodi se na osnovu godišnjega programa upravljanja koji donosi upravljač.

Akt o unutrašnjem redu i službi zaštite

Član 9

- (1) Upravljač je dužan da obezbijedi unutrašnji red i čuvanje zaštićenog prirodnog dobra u skladu sa aktom o unutrašnjem redu i službi zaštite.
- (2) Aktom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se pravila za sprovođenje propisanog režima zaštite, a naročito:
- 1) način i uslovi ponašanja posjetilaca i korisnika prostora pri kretanju, plovidbi, boravku i obavljanju poslova u Parku prirode "Platamuni";
 - 2) lokaliteti i površine u kojima se ograničava plovidba, kretanje odnosno zabranjuje ili ograničava obavljanje određenih radnji;
 - 3) vrste i staništa, kao i druge prirodne vrijednosti koje je zabranjeno uništavati i oštećivati;
 - 4) morski organizmi čije je korišćenje odnosno branje i sakupljanje ograničeno, kao i način i uslovi obavljanja tih radnji;
 - 5) način saradnje sa fizičkim licima, preduzetnicima i pravnim licima koja po različitom osnovu koriste ili su zainteresovana za korišćenje prirodnih resursa i prostora;
 - 6) uslovi zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja, monitoringa i obrazovnih aktivnosti;
 - 7) sprovođenje određenih mjera očuvanja i održavanja i vremensko trajanje tih mjera.
- (3) Pravila određena aktom iz stava 1 ovog člana i druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite, upravljač je dužan da javno oglasi i na odgovarajući način učini dostupnim posjetiocima i korisnicima.

Finansiranje

Član 10

Sredstva za rad upravljača Parka prirode "Platamuni" obezbjeđuju se u skladu sa zakonom.

Rok za donošenje plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja

Član 11

- (1) Plan upravljanja donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ove odluke.
- (2) Godišnji program upravljanja donijeti će se u roku od tri mjeseca od dana donošenja Plana upravljanja.

Obilježavanje granica

Član 12

Upravljač je dužan da obilježi granice Parka prirode "Platamuni" u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke".

Rok za donošenje akta o unutrašnjem redu i službi zaštite

Član 13

Upravljač je dužan da donese akt o unutrašnjem, redu i službi zaštite u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Stupanje na snagu

Član 14

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-2104/2

Podgorica, 22. aprila 2021. godine

Vlada Crne Gore,

Predsjednik,

prof. dr Zdravko Krivokapić, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.